

“Yaşam boyu öğrenci kalmaya çabaladım”

İSTANBUL Kültür Üniversitesi Mütevelli Heyet Onursal Başkanı **Fahamettin Akingüç**, kendini “Yaşam boyu öğrenci kalmaya çabalayan, yeniden dünyaya gelse edebiyat öğretmeni olmayı dileyen, bir eğitim yönetici ve kültür gönüllüsü” olarak tanımlıyor. Müteahhitlik yaptığı dönemde “zehir Faham” olarak bilinen **Akingüç**, “Türkiye’de yükseköğretim hizmeti alan akademisyenler, araştırmacılar, uzmanlar yurt dışına gidiyor ve geri gelmiyorlar. Beyin göçü bir ülke için gizli tehlikedir” diyor.

Nuran ÇAKMAKÇI s4

**EĞİTİM
HATTI**

**NURAN
ÇAKMAKÇI**

ncakmakci@huyy.com.tr

KULİS

İzmir Ekonomi'nin yeni Mütevelli Başkanı Mahmut Özgener oldu. İzmir Ticaret Odası'nın (İTZO) girişimleriyle İTO Eğitim ve Sağlık Vakfı tarafından 2001'de kurulan İzmir Ekonomi Üniversitesi'nde (İEÜ) yeni mütevelli heyet kurulu ilk toplantısı yapıldı. Toplantıda, İTO Eğitim ve Sağlık Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Özgener, oy birliğiyle İEÜ Mütevelli Heyet Başkanı seçildi. Özgener, İzmir eski belediye başkanlarından Osman Kibar'ın da torunu.

Uzun süre büyük bir zincir okulun CEO'luğunu yapan, ardından başka bir okula üç aylığına Genel Müdür olan bir eğitim kurumu yöneticisinin bir yıl önce açtığı okulla da yollar ayrıldı. Duyduğuma göre yeni okul yönetimi ile anlaşmazlığa düşen eski CEO, yeni arayışlar içinde.

AKINGÜÇ: "YAŞAM BOYU ÖĞRENCİ KALMAYA ÇABALADIM"

İstanbul Kültür Üniversitesi Mütevelli Heyet Onursal Başkanı Fahmettin Akingüç, ömrünün yarısından fazlasını eğitime adadı. Kendini "Yaşam boyu öğrenci kalmaya çabalayan, yeniden dünyaya gelse edebiyat öğretmeni olmayı dileyen, bir eğitim yönetici ve kültür gönüllüsü" olarak tanımlayan ve müteahhlik yaptığı dönemde "Zehir Faham" olarak bilinen Akingüç, "Türkiye'de yükseköğretim hizmeti alan akademisyenler, araştırmacılar, uzmanlar yurt dışına gidiyor ve geri gelmiyorlar. Beyin göçü bir ülke için gizli tehliktir. YÖK, Milli Eğitim Bakanlığı ile üniversiteler elbirliği ile buna bir çare bulmalıdır." diyor. 1500'ü aşkın çalışması olan İstanbul Kültür Üniversitesi'nin kurucusu Fahmettin Akingüç ile eğitim dünyasını konuştuk:

Mühendislikten eğitime geçtiniz neden?
- 1926 yılının Ocak ayında İstanbul'da dünyaya gelmişim. Müteahhlikte geçen 10 yıl dışında, yaşamımın merkezinde hep bir şekilde okul oldu. 1960 yılında Kültür Koleji'ni kurdum. Yeri geldi kolejin hem öğretmeni hem müdürü oldum. Ardından Kültür Koleji Eğitim Vakfı'na ve 1997'de İstanbul Kültür Üniversitesi'ni kurdum. Kartvizitlerimde kurucu, müdür, onursal başkan unvanlarını taşımam da yaşam boyu öğrenci kalmaya çabalayan, yeniden dünyaya gelse edebiyat öğretmeni olmayı dileyen, bir eğitim yöneticisi ve kültür gönüllüsüyüm.

Zehir Faham derlermiş size.
- Müteahhlik yüksek mühendis olarak 10 yıl çalıştım. İnşaat mühendisliği ile müteahhlikliği bir arada yürüttüğüm bir çalışma deneyimi. Emlak Bankası çevresinde bana Zehir Faham dedikleri bir dönem var. Tempom o kadar yüksekti ki zaman zaman sağlığıma kaybedecek noktalara geliyordum. Yaptığım iş her zaman İstanbul'da olmuyordu. Anadolu'da şantiyelerin koşulları çok zordu. 31 yaşında, hak edişlerimi almak için Ankara'ya gittiğim dönemde, ciddi rahatsızlandım. 1957 yılında ve kariyer rotamı eğitime çevirdim. Eğitime ilişkin Babam Halil Akingüç'ten hem entelektüel hem de deneyim anlamında transfer ettiğim birikimle yola çıktım ve 1960

yılında Kültür Koleji'ni kurdum. İlk yıllar okulun hem öğretmeni hem kurucusu hem de müdürü sıfatıyla çalıştım. Kültür zaman içinde anaokulundan üniversiteye eğitimden tüm kademelelerini içeren bir zincire dönüştü. O günün bugüne de kariyer öykümün kahramanı Kültür oldu.

En büyük başarınız nedir?
- Ben bir aile işletmesi kurdum. Bana göre, önce aile vardır sonra aile şirketi. Bu noktada benim için en büyük başan, ailemdir. Sonrasında ise binlerce öğrencinin yaşamına dokunan, şekillendiren Kültür Koleji ve İstanbul Kültür Üniversitesi'ni kurdum.

En büyük başarısızlığınız ya da hayal kırıklığınız nedir?
- 1978 yılında sendikal hareketler, okul ortamına farklı yansımaya Kültür Koleji'ni kapattı. Bazen düşünüyorum: bir kaç yıl daha dayansaydım belki süreci farklı yönetebilirdim diye ama günün koşulları o kararı almaya zorladı.

Kaç saat çalışıyorsunuz?
- Onursal başkanlıkla birlikte ofiste ve okul ortamında geçirdiğim süre biraz azaldı. Ancak hiçbir zaman çalışmayı saatle ölçmedim, diyebilirim. Geceyi gündüze kattığım, zamanın nasıl geçtiğini pek anlamadığım çok an olmuştur.

Kimdir?

Ben bir Cumhuriyet çocuğuyum. 4. sınıfa kadar, sürekli Schubert ve Mozart çalan bir müzik odasım oldu. Alman disipliniyle eğitim veren Eskişehir Sincirli Mektebi'nde okudum. Sonra Gazi Ortaokuluna geçtim. 1943'te Eskişehir Lisesi'ni bitirdim. İstanbul Teknik Üniversitesi'nin 6 yıllık inşaat mühendisliği bölümünü bitirdim. 10 yıl inşaat mühendisliği ve müteahhlik yaptım. Ancak, eğitim tutkusuna ağır bastı ve 1960'da Kültür Koleji'ni kurdum. Kültür isminin ilham kaynağı da babamın 1932'de Eskişehir'de açtığı Kültür Dershanesi idi. 1972-1977 ve 1985-1989 yılları arasında Özel Okullar Derneği'nin başkanlığını yaptım. 1986'da İstanbul Kültür Üniversitesi'nin kurucusu kaldı ve Kültür Koleji Eğitim Vakfı'na kurdum. Kültür Koleji'nin 1960'ta başladığı yolda 90'ta kızlarım Fül, Lale ve Bahar'ın da eğitim almaya geçmesi yeni bir boyut kazandı. 1997'de İstanbul Kültür Üniversitesi'ni, 1998'de Kültür 2000 Koleji'ni açtım. Her yıl yayıncılık, kültür, sanat hizmetleri anlamında bell girişimlerim oldu ve olmaya devam ediyorum.

TERSİNE BEYİN GÖÇÜ SAĞLANMALI

Türkiye'de yükseköğretim hizmeti alan akademisyenler, araştırmacılar, uzmanlar yurt dışına gidiyor ve geri gelmiyorlar. Beyin göçü bir ülke için gizli bir tehliktir. Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan, burada yetişmiş ve yurt dışında kariyer yapmış çok iyi bilim insanlarımız var. Onları Türkiye'ye ziyaretçi ya da davetli konuşmacı olarak çağırıyoruz ama kalıcı kılamıyoruz. Daha dinamik, verimli ilişkiler kurmalarını, fikirlerini burada ürüne dönüştürmelerini sağlayamıyoruz. Yapılanlar da yetersiz kalıyor. Dünyanın farklı ülkelerinde çalışan bilim insanlarımızı cazip olanaklar sunmalı, Türkiye'de yükseköğretim hizmeti alan genç öğrencilerimizle onları buluşturacak planlamalar yapılmalı. Beyin göçü yükseköğretimin en büyük sorunlarından biridir ve acil eylem planı alınması gereken konuların başında gelmektedir. Türkiye üniversiteleri başka ülkelerden üniversitelerle işbirliklerini artırarak, ortak derece programı, ortak araştırma, ortak doktora öğrenci dağılım programı anlaşmaları ile çok şey öğrenebilir. Bu işbirliklerinin sonucunda lisans ve lisansüstü programlarda değişiklikler yapılabilir.

NİCELİK BAKIMINDAN BÜYÜMEK SAĞLIKLI DEĞİL

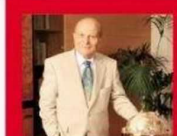
Nicelik bakımından büyümek sağlıklı değil. Eğitim sektöründe nicelik bakımından büyümeyi doğru bulmuyorum. İki türlü büyüme var, nitelik ve nicelik bakımından. Kendi bünyemde de nicelik bakımından daha fazla büyümeyi istemiyorum. Ekonomik olarak bu büyüme iyi olabilir ama nitelik bakımından olumsuz yankıları olur. Dershaneler de aynı şeyi yaptı, bugün kapandı.

ÜNİVERSİTELERDE HİYERARŞİ BASKIN HALİNDE UYGULANIYOR

Üniversitelerde hiyerarşi baskın halinde uygulanıyor, bu gerekli mi? Yeterli mi? Yönetim bilimcileri YÖK ve üniversitelerde birlikte buna bilimsel çözüm bulmalıdır. Bana göre hiyerarşi üniversitelerde yanlış ve kötü uygulanıyor. Oysa üniversite içinde müthiş düşünün, ar-ge, ür-ge faaliyetleri yüksek akademisyenler var. Ancak üretilen bilgi kamuya ulaşmıyor, özel sektöre ulaşmıyor, üniversite laboratuvarında, amfide kalıyor. Bürokrasinin ya da hiyerarşinin dışı dışında öğretiliyor. Düşünce, üretimde ve paylaşımda tam bağımsızlık ve özzerlik olursa yükseköğretimi parlak bir geleceğin beklediğini rahatlıkla söyleyebiliriz.

Akademisyenin yabancı dil bilmesi şart

Akademisyenlerin yabancı dil bilmesi şart, ama akademisyenin bildikleri İngilizceyi de her yıl geliştirmeleri gerekir. Üniversiteler bu konuda onlara yardımcı olan imkanları sağlamalıdır. Doktorla belgesi alınırken yaptıkları İngilizce yeterli olmazsa desteklenmelidir. Yurtdışına göndermek, kurs vs vermemi.

YAŞAMI ISKALAMAYIN

Herkes değişsin ama ben değişmeyeceğim, diyemezsiniz. Ben ve ailem kendimizde doğrudan birçok şeyi değiştirdik. Yani değişime kendimizden başladık. Yönetim ve

sürdürülebilir başarıda özdeğişimin tetikleyici olduğunu savunulardan biriyim. Geziler bir pencere oldu benim için. Öğretmen arkadaşlarım kültür, sanat ve doğayı yaşayın. Her

biri ufkunuzu farklı açılardan besleyen pencerelerdir. Yaşama yalnızca iş yerinizin camından değil, kültürün, sanatın ve doğanın penceresinden de bakın, yaşamı ve sevgiyi ıskalamayın. Sevin, anlasanız anlamasınız da sevin. Sevmeye çalışın. Başkaları seviyorsa sen de anlarsın. Önce sevmeye çalış. Sonra anlarsın.